

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Beslut

Datum
2021-11-15

Dnr (anges vid skriftväxling)
511-4280-2021

Dossiénr
NVR2054701

Beslut för bildande av naturreservatet Svedjesjön

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn: Svedjesjön
 NVR-id: 2054701
 Natura 2000: Näkten SE0720056
 Kommun: Östersund
 Län: Jämtland
 Vägkarta: 152 Östersund
 Lägesbeskrivning: Cirka fem kilometer öster om Orrviken och 10 kilometer sydväst om Östersund
 Centrumkoordinater: N: 6996874 E: 476161 (SWEREF99 TM)
 Fastigheter: Del av Sunne-Svedje 4:3, 4:11, 5:1 och Målsta 1:10 och 1:19
 Markägare: Enskilda markägare
 Förvaltare: Länsstyrelsen Jämtlands län
 Totalareal: 177,8 hektar, varav 66,4 hektar produktiv skogsmark
 Vatten- och öppen våtmarksareal: Cirka 19 hektar sjö och vattendrag och 56 hektar öppen våtmark

Rättelse

NVR-id ändras till det korrekta: 2056282.

Rättelse enligt 36 § förvaltningslagen

2023-10-17
Annelie Johansson
Maria Gylle

Denna rättelse har godkänts digitalt (Dnr. 511-4280-2021) och saknar därför namnunderskrifter.

Innehållsförteckning

Länsstyrelsens beslut	3
Syftet med naturreservatet	3
Skälen för beslutet	4
Beskrivning av området	4
Föreskrifter	6
Undantag från föreskrifterna	9
Skötselplan.....	10
Redogörelse för ärendet	10
Ärendets beredning	10
Synpunkter på förslaget till beslut	11
Länsstyrelsens bedömning	11
Naturvärdesinventeringar.....	14
Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser	14
Konsekvensutredning.....	15
Upplysningar	16
Bilagor.....	17

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som utmärks på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Tidigare beslut om djurskyddsområde för Svedjesjön, beslutsdatum 1975-11-21 (diarienummer, dnr. 11.111-610-74), skall upphöra att gälla så snart aktuellt beslut om naturreservat vunnit laga kraft.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Naturreservatets namn ska vara **Svedjesjön**

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald samt att skydda och vårda värdefulla naturmiljöer. Områdets blekesjö, torrlagda kalkblekefält, rikkärr, delvis brandpräglade och betespräglade barrnaturskog med inslag av kalkbarrskog samt tillhörande ekosystem och biologisk mångfald, med bland annat rik fågelfauna, ska bevaras och utvecklas.

Syftet är samtidigt att bidra till att uppfylla de åtaganden som följer av att delar av området är utpekade att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000, enligt Art- och habitatdirektivet.

Vidare är syftet att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet uppnås genom periodvis tillträdesförbud i del av naturreservatet avsett för fågelskydd. Syftet uppnås även genom fri utveckling i kombination med hydrologisk återställning, hävd av myrar, utglesning av trädsiktet, utmarksbete samt naturvårdsbränning. Syftet nås också genom anordningar för att underlätta friluftsliv.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet är:

- Rikt fågelliv.
- Kalkblekefält med såväl torrlagda blekeområden som grunda blekesjöar.
- Barnaturskog och kalkbarrskog med kontinuitet av gamla träd samt inslag av kaltallskog.
- Områdets mångformighet och dess livsmiljöer för en stor mångfald av rödlistade- och andra naturvårdsarter, vilka omfattar bark- och vedlevande mossor, svampar och lavar samt insekter och vattenlevande organismer tillsammans med kalkgynnade kärlväxter, mossor och marksvampar.
- Natura 2000-naturtyp: Kalkrika oligo-mesotrofa vatten med bentiska kransalger (3140).

Beskrivning av området

Naturreservatet Svedjesjön ligger i Östersunds kommun, cirka fem kilometer öster om Orrviken och tio kilometer sydväst om Östersunds centrum. Området är omkring 178 hektar stort och består av Svedjesjön, som gett naturreservatet dess namn, kalkblekefält, rikkärr och kalkbarrskog och fuktig granskog. Terrängen i området är flack och höjden över havet sträcker sig mellan omkring 375 meter vid Svedjesjöns utlopp i söder och 395 meter i den högsta delen i sydöst. Berggrunden består av kalkrik lerskiffer i form av Kogtaskiffer och Andersöskiffer. Jordarterna är lerig morän samt en del torv. Själva Svedjesjön har sedan 1975 varit ett fågelskyddsområde vilket nu ersätts med naturreservatets föreskrifter. Föreskrifterna medför bland annat att delar av området inte får beträdas under fåglarnas rast- och häckningstider.

Sjö och kalkblekefält

Svedjesjön utgörs av ett 85 hektar stort kalkblekefält (består av utfälld kalk) som i varierande grad är täkt av vatten. Det delvis exponerade och tidvis torrlagda blekefältet, som nu hyser mycket höga naturvärden, är ett resultat av en tidigare sjösänkning. Det är oklart när sjösänkningen gjordes och hur mycket vattennivån är sänkt, men blekefältets utbredning ger en tydlig indikation på en betydligt större sjö. När kalkblekefälten tidvis översvämmas är de omtäckta födosöksområden för vadarfåglar. I södra delen av naturreservatet är kalkblekefältet omgivet av rikkärr, fuktig

granskog och kalkbarrskog. Svedjesjön har sin tillrinning från Gilleråsbäcken, källdråg och en del diken. Utflödet i söder rinner via en bäck till Målängså. Under våren finns gott om rastande fåglar och under sommaren pågår häckning. Många fåglar bygger sina reden på de under sommaren torra kalkblekefälten. Till fåglar som har skådats i området hör rödlistade arter som bläsand (*Mareca penelope*), brushane (*Calidris pugnax*), kricka (*Anas crecca*), rödspov (*Limosa limosa*), storspov (*Numenius arquata*) och tofsvipa (*Vanellus vanellus*), varav rödspov och storspov är stark hotade. I vattnet har kransalger som borststräfs (*Chara aspera*) och rödsträfs (*C. tomentosa*) påträffats. Vegetationen i kalkblekefält är sparsam och endast ett mindre antal arter klarar att växa i den höga kalkhalten, däribland den starkt hotade mossarten tegelbryum (*Bryum wrightii*) som påträffats i naturreservatet. I Sverige växer tegelbryum enbart på nästan vegetationsfria och exponerade kalkblekefält och fynd av arten finns för närvarande registrerade endast i Jämtlands län.

Rikkärr och Skog

Myrarna i området består av rikkärr med många kalkgynnade och kalkkrävande arter. Rikkärren utgörs främst av trädäckta kärr med varierande fuktighet men inom området finns även en del öppna kärr som tidigare nyttjats för myrslåtter. Fältskiktet i de mer öppna kärren, främst ut mot blekefältet, domineras av kalkindikatorn axag (*Schoenus ferrugineus*). Bottenskiktet utgörs av brunmossor som till exempel guldspärrmossa (*Campylium stellatum*) och späd skorpionmossa (*Scorpidium cossonii*). Även kalkindikatorn och rödlistade sumpäggsvampen (*Bovista paludosa*) har påträffats, liksom flera orkidéarter.

Skogen inom naturreservatet är till fuktig granskog och kalkbarrskog med bitvis mycket höga naturvärden. Skogen är i huvudsak grandominerad (*Picea abies*) men bitvis dominerar tall (*Pinus sylvestris*). En del inslag av asp (*Populus tremula*), sälg (*Salix caprea*) och björk (*Betula* sp.) förekommer. Skog som växer i de fuktigaste delarna av rikkärren, främst nära blekefälten, övergår i sumpskog. Skogen utgörs av träd med blandade åldrar, med inslag av mycket gamla tallar och bitvis en hel del gamla granar och även en del gamla aspar. I skogen förekommer relativt gott om enbuskar (*Juniperus communis*) vilket indikerar att skogsmarken tidigare har använts för utmarkbete. Stubbar visar att det även har förekommit dimensionsavverkningar, plockhuggning samt bortstädning av döda träd i varierande utsträckning. Spridda brandljud på tallar och en del kolad tallvedved visar att området historiskt har påverkats av brand. I avsaknad av sentida bränder

präglas dock skogen i nutid främst av intern beståndsdynamik, där gamla träd dör och faller och nya växer upp i luckorna som bildas.

Förekomsten av liggande död ved i olika nedbrytningsstadier och grovlekar är bitvis riklig. Hotade arter som observerats och som indikerar att området har god kontinuitet av död ved är bland annat blackticka (*Steccherinum collabens*) och ostticka (*Skeletocutis odora*). På gammal sälgräs har bland annat doftticka (*Haploporus odorus*) påträffats. Fältskiktet domineras av blåbärsris (*Vaccinium myrtillus*) och örter. Kalkberoende arter som finbräken (*Cystopteris montana*) och taggfingersvamp (*Ramaria karstenii*) har påträffats i området.

Naturreservatet är opåverkad av modernt skogsbruk men både skogen och rikkärren är påverkade av dikning.

Friluftslivet i området utgörs främst av fågelskådning.

En mer omfattande beskrivning finns i skötselplanen, bilaga 4 samt i artförteckning, bilaga 5.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning, till exempel vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro, spång eller jakttorn,
2. sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande,
3. anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag,
4. anlägga väg, skoterled, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar,

5. dika, kulvertera dike, dämma, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande,
6. utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder, eller på annat sätt fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd,
7. införa för området främmande växt- eller djurart,
8. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringsämnen,
9. placera ut saltstenar i anslutning till källor och fuktig till blöt mark.
10. framföra motordrivet fordon i terräng på barmark,
11. jaga eller medföra jaktredskap, hund eller katt inom område markerat i karta, bilaga 1, under perioden 15 mars till 15 augusti varje år.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

12. riva bäverdammar eller bäverhyddor.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatets yttergränser enligt gällande anvisning samt utmärkning av område med tillträdesförbud, markerade på karta bilaga 1,
2. uppsättning av informationstavla på plats markerad på karta, bilaga 1, samt uppsättning av information om fågelskydd längs gränsen för området med tillträdesförbud,
3. anläggande och underhåll av fågelskådartorn, trädäck med rastplats, spång och stig på platser markerade på karta, bilaga 1, och eldstad och utedass i anslutning till detta, samt spänger i de delar av naturreservatet där de behövs för att hindra markslitage,
4. underhåll av skoterled/körväg markerad på karta, bilaga 1,
5. hydrologisk återställning genom igenläggning av diken i områden markerade på karta, bilaga 1, inklusive fällning av granunderväxt av olika ålder för att använda vid igenläggningen samt körning med nödvändiga arbetsfordon under arbetets gång,
6. röjning av igenväxningsvegetation och myrslåtter i områden markerade på karta, bilaga 1, inklusive körning med lätta arbetsfordon (<450kg) i samband med arbetet,
7. ringbarkning och fällning av gran samt punktbränning i områden markerade på karta, bilaga 1,

8. utmarksbete, inklusive de anordningar som krävs för att genomföra betet, i område markerat på karta, bilaga 1, och flytt av fällda granar till lämpliga områden inom naturreservatet för att underlätta betet,
9. naturvårdsbränning inom områden markerat på karta, bilaga 1, inklusive transport av bränningsutrustning med motorfordon och dylikt för att kunna genomföra åtgärden,
10. borttagning av främmande växter genom mekaniska metoder samt främmande djur genom jakt,
11. förhindra storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre genom utplacering av giftfria feromonfällor, utläggning av fångstvirke samt fällning av angripna granar och eller rotkapning av vindfällda granar samt kvistning och barkning av dessa,
12. undersökning och dokumentation av mark, vegetation samt växt- och djurliv i uppföljningssyfte.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i naturreservatet

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. färdas eller uppehålla sig inom område med tillträdesförbud, markerat på kartan, bilaga 1, under tiden 15 mars till 15 augusti varje år,
2. medföra okopplad hund eller katt i naturreservatet under perioden 15 mars till 15 augusti varje år,
3. plocka och samla in arter av olika slag, med undantag av bär och matsvamp,
4. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla in djur eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
5. göra åverkan på mark, block, växtlighet, torrträd eller annan död ved,
6. elda, annat än med medhavd ved,
7. framföra motordrivet fordon i terräng.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att:

8. genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet, militär övningsverksamhet eller andra organiserade arrangemang.
9. genomföra vetenskapliga undersökningar som innefattar insamling av arter eller har annan påverkan på naturmiljön.

Undantag från föreskrifterna

A och C-föreskrifterna ovan skall inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs, inklusive att framföra motordrivet fordon, för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan,
- b) att bedriva renskötsel i enlighet gällande lagstiftning,
- c) att framföra motordrivet fordon i räddningstjänst, vid sjukfall samt vid polisiära ärenden,
- d) att framföra motordrivet fordon vid efterbevakning efter brand,
- e) länsstyrelsepersonal att i tjänsteärenden framföra motordrivet fordon,
- f) jakt enligt jaktlag (1987:259),
- g) fiske enligt fiskeförvaltande organisations regler,
- h) underhåll av befintligt jakttorn eller att på samma plats ersätta ett gammalt jakttorn med ett nytt,
- i) att transportera fälld björn, älg, hjort eller vildsvin med lättare terränggående motorfordon (<450kg) på fastmark samt längs befintliga körstråk markerade på karta, bilaga 1,
- j) färd med snöskoter eller lättare motordrivet fordon (≤450kg) längs skoterled/körväg markerad på karta, bilaga 1,
- k) underhåll av befintlig skoterled/körväg/stig markerad på karta, bilaga 1, där fallna träd över skoterled/körväg/stig får flyttas åt sidan eller kapas samt att grenar och unga träd som stör framkomligheten får röjas,
- l) markägare inom naturreservatet att året om uppehålla sig eller framföra lättare motordrivet fordon (≤450kg) på körväg, markerad på karta bilaga 1, samt att under period då inte tillträdesförbud gäller underhålla körväg, inklusive bro,
- m) normalt underhåll av väg som gränsar till naturreservatet och som markeras på karta, bilaga 1, innebörden av normalt underhåll av väg förklaras i bilaga 3,
- n) att inom 15 år från beslutsdatum och ett avstånd av 3 meter från befintlig väg som markeras på karta, bilaga 1, fälla träd samt bredda vägen en gång.

Efter tillstånd från Länsstyrelsen skall A och C-föreskrifterna ovan inte heller utgöra hinder för:

- o) att rensa dike,
- p) röjning av buskar och mindre träd i anslutning till jaktpass i syfte att upprätthålla befintliga siktgator i skog,
- q) uppförande av jakttorn på ny plats.

Skötselplan

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 4, för naturreservatets långsiktiga vård.

Redogörelse för ärendet

Ärendets beredning

År 1975 inrättades ett djurskyddsområde vid Svedjesjön (dnr. 11.111-610-74) i syfte att skydda fågellivet. År 1995 utfördes inventeringar av naturvärden i våtmark, rikkärr och kalkblekefälten vid Svedjesjön där området klassades som ett område med höga naturvärden. Samma år föreslog Länsstyrelsen dessutom att Svedjesjön skulle vara en del i ett vattendrags- och sjösystem (Näkten) som ingick i EU:s Natura 2000-nätverket. År 2005 godkände EU-kommissionen Näkten (SE0720056) som en del av unionens Natura 2000-nätverk enligt Art- och habitatdirektivet.

År 2008 och 2015 genomförde Länsstyrelsen skogliga naturvärdesinventeringar i området och 2016 påbörjade Länsstyrelsen en utredning om möjligheterna att bilda naturreservat av området. Länsstyrelsen föreslog år 2018 Svedjesjön som naturreservat. Efter godkännande från Naturvårdsverket kontaktades markägarna och informerades om förslaget till naturreservat. Efter flera gränsändringar i dialog med markägare kunde Lantmäteriet påbörja uppdraget att mäta in områdets gränser. Efter fastighetsbestämning och ytterligare gränsändring färdigställdes uppdraget år 2019.

Uppdragen att värdera objekt och sköta förhandlingar har utförts av auktoriserade konsultfirmor. Värderingarna slutfördes 2019 och förhandlingarna avslutades 2020, då alla avtal om inträngsersättning med berörda markägare var klara.

Under 2021 tog Länsstyrelsen fram ett förslag till beslut om naturreservat. I bildande av naturreservat ingår att det tidigare djurskyddsområdet (dnr. 11.111-610-74) upphävs och att ett område med tillträdesförbud, och med något starkare föreskrifter, utgör en del av naturreservatet istället. Markägare, ägare av särskild rätt inom området, berörda samebyar samt ett flertal berörda myndigheter och intresseorganisationer fick möjlighet att yttra sig över förslaget.

Synpunkter på förslaget till beslut

Totalt inkom åtta yttranden till Länsstyrelsen, varav två med synpunkter och två med meddelande om att de avstår från yttrande.

Synpunkt inkom från Transportstyrelsen som påpekade att en C-föreskrift där Länsstyrelsen skrivit att ”utan Länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att flyga lägre än 300 meter över naturreservatet (gäller även drönare) under tiden 15 mars till 15 oktober varje år” inte stöds av miljöbalken. Miljöbalken är tillämplig för mark- och sjöområden när det gäller föreskriftsrätt men inte tillämplig för reglering av luftrummet. Länsstyrelsen har tagit bort föreskriften.

Synpunkt inkom även från Jägareförbundet som anser att jakträttsinnehavare bör kunna söka tillstånd hos Länsstyrelsen att sätta upp ett nytt jakttorn vid behov. Länsstyrelsen har skrivit in undantag q) från föreskrifterna angående uppförande av jakttorn på ny plats.

Länsstyrelsens bedömning

Naturreservatet Svedjesjön är ett variationsrikt område med mycket höga naturvärden knutna till naturtyperna blekesjö, kalkblekefält med tidvis torrlagda blekefält samt rikkärr, kalkbarrskog och fuktig granskog. Förekomst av källdråg bidrar också till höga naturvärden. Mångfalden av naturtyper erbjuder många livsmiljöer och stor biologisk mångfald. Den kalkrika marken och vattnet ger också livsmiljöer för mer specialiserade kalkkrävande arter.

Svedjesjön med omgivande kalkblekefält är sedan tidigare ett djurskyddsområde i syfte att skydda rastande och häckande fåglar. Under sommarmånaderna är det många fåglar som bygger sina reden på de torra kalkblekefälten och när blekefälten tidvis översvämmas är de omtyckta födosöksområden för vadarfåglar. Fågellivet har ett högt bevarandevärde och är i behov av fortsatt skydd.

Svedjesjön är ett av Jämtlands läns största kalkblekefält. Blekefältet är skyddsvärt på grund av sin storlek samt förekomsten av den starkt hotade blekespecialistarten tegelbryum. Området har bedömts vara av högsta skyddsklass i den inventering som gjorts av kalkblekefält i länet.

Myrarna inom naturreservatet är rikkärr med höga botaniska värden och livsmiljöer för både kalkgynnade och kalkkrävande arter samt

fåglar. Området har bedömts vara av högsta skyddsklass i den rikkärrsinventering som utförts i länet.

Området har en lång skoglig kontinuitet och det finns värdefulla naturskogsstrukturer i ett hydrologiskt varierat område. En betydande del av skogsmarken i naturreservatet består av örtrik kalkbarrskog, en skogstyp som Sverige har ett internationellt ansvar för att bevara. En del av kalkbarrskogen utgörs dessutom av kalktallskog, för vilken Naturvårdsverket har tagit fram ett åtgärdsprogram för att bevara.

Svedjesjön är beläget inom ett landskapsavsnitt, trakt, med särskilt höga ekologiska bevarandevärden för granskog och skogstyper som kalkbarrskog samt inom ett landskapsavsnitt med särskilt höga ekologiska bevarandevärden för våtmarker och gräsmarker. I sådana landskapsavsnitt finns täthet av värdekärnor med djur- och växtliv samt biologiskt viktiga strukturer, funktioner och processer. Skogstypen kalkbarrskog samt skogsområden med särskilt höga ekologiska bevarandevärden ska enligt *”Nationell strategi för formellt skydd av skog”* (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen, 2017) prioriteras för skyddsåtgärder. Därtill ingår Svedjesjön i ett område (Storsjön) med limniska värden utpekade inom arbete med grön infrastruktur.

Delar av området är även utpekade att ingå i Natura 2000 (Näkten SE0720056), EU:s ekologiska nätverk av skyddsvärda naturområden. Dessa områden ska enligt 16 § förordning (1998:1252) om områdesskydd, med stöd av miljöbalken, vara generellt prioriterade för formellt skydd.

Cirka en kilometer från Svedjesjöns ligger naturreservatet Rödmyrmyren (NVR ID: 2021645). Närheten mellan områdena ger en god ekologisk funktionalitet i landskapet och bidrar till spridningsmöjligheter för arter.

För att områdets värden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden påtagligt skadas. Länsstyrelsen bedömer därför att bildande av naturreservat är det bästa alternativet för att på lång sikt bevara och utveckla områdets höga naturvärden, *vilket motiverar Länsstyrelsens beslut att bilda naturreservat*. Därtill bedömer Länsstyrelsen att fågellivet främjas bäst genom att en del av naturreservatet är belagt med tillträdesförbud, liksom tidigare fågelskyddsområde. Tiden för tillträdesförbud och storleken på tillträdesförbudet har utökats i förhållande till tidigare

djurskydd/fågelskyddsområde. Utökad tid för tillträdesförbud motiveras av att klimatförändringar kan leda till att fåglars flytt och häckningstider, liksom antal kullar per säsong, förändras. Då osäkerhet finns om hur stora eventuella förändringar kan bli så har tiden utökats med en månad på våren och två veckor på sommaren eftersom rådande mönster pekar mot att flyttfåglarna kommer allt tidigare på våren. Den utökade storleken på området med tillträdesförbud (87 hektar) i förhållande till tidigare fågelskyddsområde (78 hektar; bilaga 1a) motiveras av möjlighet till gemensam gräns med naturreservatets gräns i norra delen och förenklad gränsdragning för tillträdesförbudet i södra delen. Storleken har också utökats på grund av att den körväg som korsar kalkblekefältet har införlivats i tillträdesförbudet för andra än områdets markägare. Detta motiveras av att risken för störningar för fåglarna är stor om rörelse försiggår på en körväg som går rakt över fåglarnas skyddsområde.

Länsstyrelsen bedömer samtidigt att naturvårdande skötsel behövs, som komplement till fri utveckling, för att bevara och utveckla övrig biologisk mångfald i områdets naturmiljöer. Länsstyrelsen bedömer att våtmarkernas naturvärden bevaras och utvecklas bäst genom röjning av igenväxande träd och buskar på de öppna kalkblekefälten och rikkärren samt slätter, alternativt bete, på rikkärren. Länsstyrelsen bedömer även att återinförande av utmarksbete kan bidra till att bevara och utveckla den biologiska mångfalden genom att gynna marklevande svampar och örter i kalkbarrskogen. Vid utmarksbetet skapar trampet från djuren störning i markskiktet och ger gröningsplatser samtidigt som trädskiktet hålls glest och ger möjligheter för att solen når marken. För att möjliggöra utmarksbete behöver ett solgenomsläppligare öppnare trädskikt återskapas. Länsstyrelsen föreslår därför en minskning av granar och luckhuggning i kalkbarrskogen. Länsstyrelsen bedömer också att områdets höga naturvärden knutna till talldominerad brandpräglad skog kan gynnas av naturvårdsbränning. Länsstyrelsen anser även att hydrologisk återställning av dikespåverkad mark gynnar naturvärdena i området. Länsstyrelsen bedömer samtidigt att ett storskaligt angrepp av åttatandad granbarkborre riskerar att del av syftet med naturreservatet inte uppnås, och att sådana angrepp därför ska kunna begränsas genom de åtgärder som beskrivs i föreskrifterna. Länsstyrelsen anser att förbud för framförande av motordrivet fordon i terräng är motiverat för att skydda störningskänsliga naturvärdesarter i kalkblekefält, rikkärr och kalkbarrskog. Slutligen bedömer Länsstyrelsen att friluftsanordningar och spänger kan behövas för att kanalisera besökare och minska markslitage.

Beslutet

Beslutet om naturreservat följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Länsstyrelsen bedömer att beslutet bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen *Levande skogar*, *Myllrande våtmarker*, *Levande sjöar och vattendrag* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Upphävande av djurskyddsområde

Föreskrifterna för Svedjesjöns djurskyddsområde omfattas i all väsentlighet av föreskrifterna i detta beslut om naturreservat. Naturreservatets föreskrifter medför ett starkare skydd för de naturvärden som motiverade bildandet av djurskyddsområde 1975. Del av naturreservatet beläggs med tidsbestämt tillträdesförbud och det området är större än det tidigare djurskyddsområdet (bilaga 1a). Även tiden för tillträdesförbud har utökats. Detta utgör synnerliga skäl för att häva beslutet om djurskyddsområde enligt 7 kap. 7 § miljöbalken. Det tidigare beslutet om djurskyddsområde Svedjesjön (dnr. 11.111-610-74) upphävs i och med att detta beslut om naturreservatet Svedjesjön blir gällande.

Naturvärdesinventeringar

Utöver Länsstyrelsens egna naturvärdesinventeringar har området tidigare inventerats av Skogsstyrelsen. Skogsstyrelsen har registrerat tre nyckelbiotoper i området till en sammanlagd storlek av 20,3 hektar (beteckningar N 8830-1996, N 1110-2006 och 129-2018). Skogsstyrelsen har även registrerat områden för naturvärden till en sammanlagd storlek av 1,9 hektar (beteckningar N 8526-1996 och N 8533-1996). När det gäller Länsstyrelsens egna inventeringar har området ingått i våtmarks-, rikkärrs- och blekeinventeringen (ID: 18E 9H 02). Även inventering av skogens naturvärden har utförts. En del ideella föreningar och privatpersoner har bidragit genom registrering av fågelarter.

Förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Naturreservatet Svedjesjön påverkas helt eller delvis av riksintressena:

- Anspråk Natura 2000 Habitatdirektivet (SCI) (Näkten; enligt 4 kap. 1 § miljöbalken).
- Naturvård (Svedjesjön; enligt 3 kap. 6 § miljöbalken).
- Friluftsliv (Storsjöbygden; enligt 3 kap. 6 § miljöbalken).
- Kulturmiljövård (Storsjöbygden; enligt 3 kap. 6 § miljöbalken).

- Försvarsmaktens påverkansområde väderradar (enligt 3 kap. 9 § miljöbalken).

Länsstyrelsen bedömer att bildande av naturreservatet Svedjesjön går väl ihop med dessa riksintressen.

Gällande översiktsplan för Östersunds kommun, antagen 2014 (samt ännu ej fastställd ny översiktsplan), pekar bland annat ut stora delar av området där naturreservatet Svedjesjön är beläget som område för riksintresse för naturvård (enligt 3 kap. 6 § miljöbalken) samt som befintligt naturskydd och område för naturvård. ”Vindkraft i Östersunds kommun, Tillägg till Översiktsplan” från 2011 pekar ut området som olämpligt för vindkraftsutbyggnad med hänsyn till andra intressen som till exempel som värdefulla natur.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen. Vidare bedömer Länsstyrelsen att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Marita Ljung. Vid den slutliga handläggningen av ärendet deltog även länsråd Susanna Löfgren, chef för naturskydd och förvaltning Per D Sander samt handläggare Maria Gylle, den sistnämnde föredragande.

Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.

Marita Ljung

Maria Gylle

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart, även om de överklagas.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft vid påföljd att rätten till ersättning eller inlösen annars går förlorad.

Detta beslut ska enligt 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. kungöras i länets författningssamling och i ortstidningarna Östersundsposten och Länstidningen. Sakägare anses därmed ha fått ta del av beslutet.

Länsstyrelsen i Jämtlands län är förvaltare av naturreservatet.

Länsstyrelsen ska enligt 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) utöva operativ tillsyn över att naturreservatets föreskrifter följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär till exempel att eventuella vindfällen och stormskadad skog lämnas orörda.

Spontana bränder inom naturreservatets gränser bör släckas omedelbart.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte. Utöver föreskrifterna för naturreservatet gäller också generella bestämmelser till skydd för naturmiljön och djurlivet, till exempel:

- hänsynsregler enligt 2 kap. 3 § miljöbalken,
- strandskydd enligt 7 kap. 13-18 §§ miljöbalken,

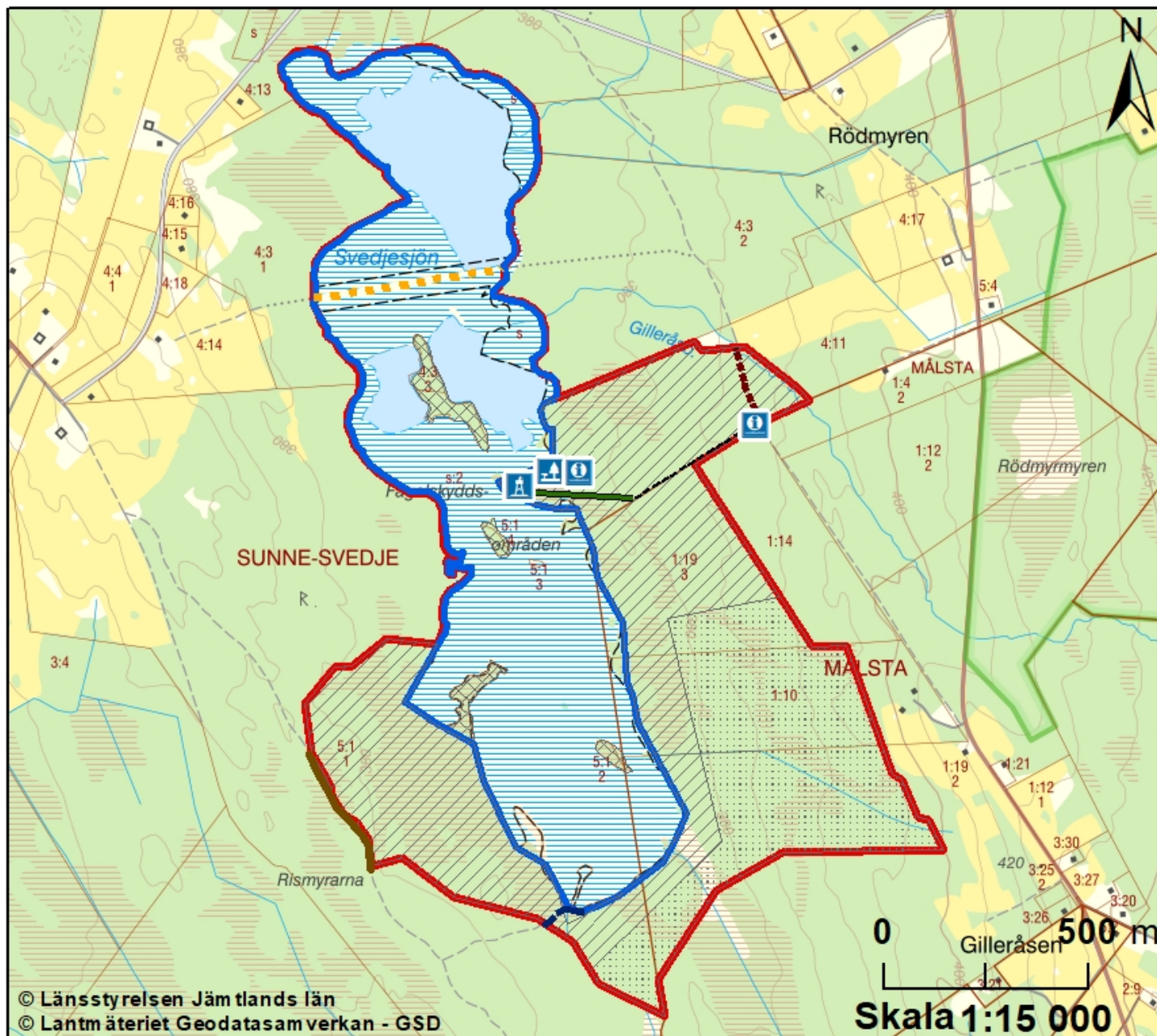
- fridlysning av alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap. miljöbalken och artskyddsförordningen (2007:845),
- hundhållning enligt 16 § i lagen (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter,
- för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i särskilda skyddade områden, såsom Natura 2000, krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a-29 b §§ miljöbalken.

Bilagor

1. Beslutskarta
 - 1a. Beslutskarta tillträdesförbud
2. Översiktskarta

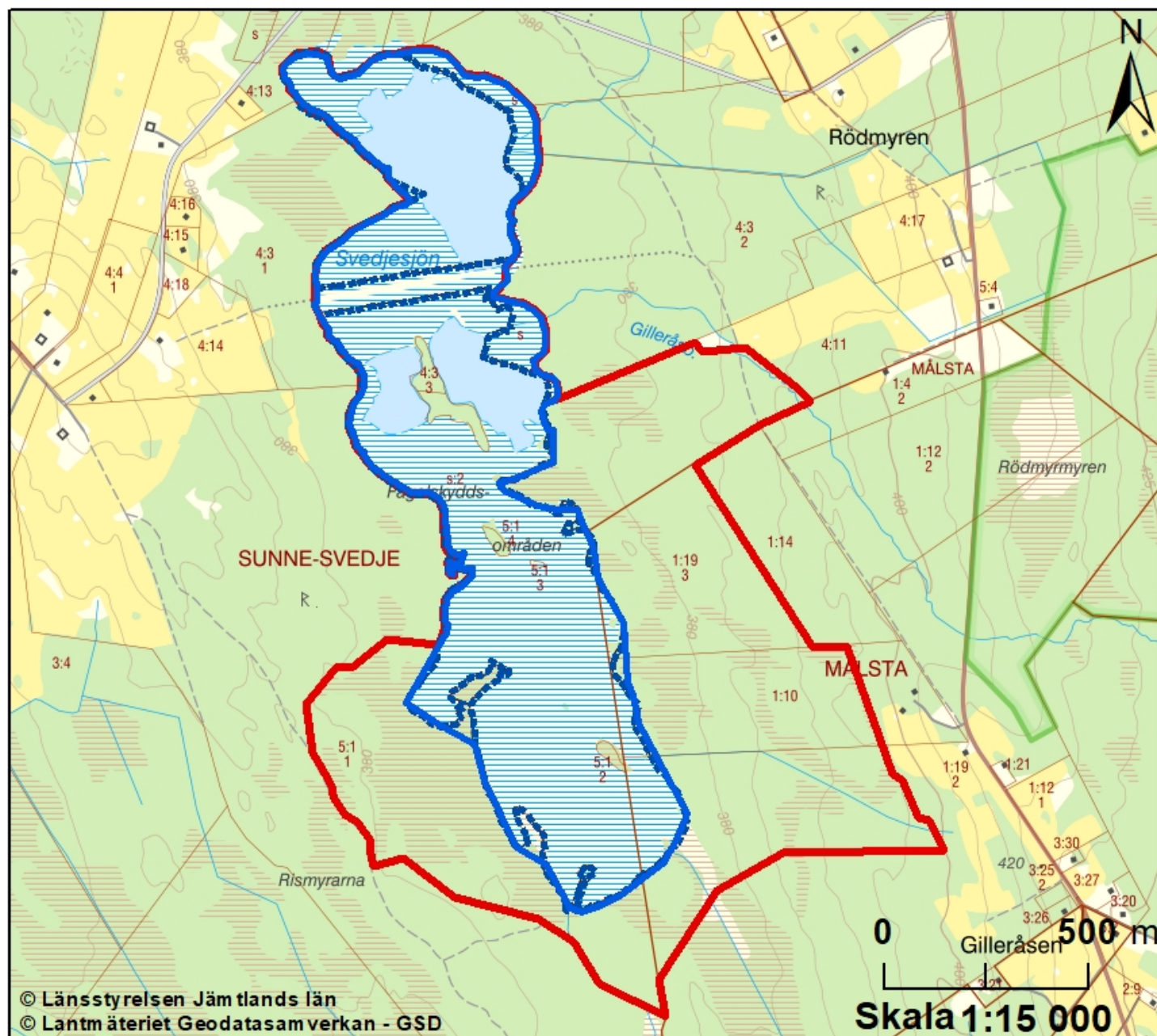
Naturreservatet Svedjesjön Beslutskarta

Gräns för naturreseptatet Svedjesjön	Informationsskylt omfattad av föreskrift B2
Område omfattat av föreskrift A11, B1, B2, B6 och C1	Rastplats omfattad av föreskrift B3
Område omfattat av föreskrift A11, B9 och C1	Fågelskådartorn omfattad av föreskrift B3
Område omfattat av föreskrift B5 och B6	
Område omfattat av föreskrift B5, B6, B7 och B8	
Spång och mindre trädäck omfattade av föreskrift B3	
Stig omfattad av föreskrift B3 och undantag k) från föreskrifter	
Led omfattad av föreskrift B4 och undantag i), j) och k) från föreskrifter	
Körstråk omfattat av undantag i), j) och k) från föreskrifter	
Körväg omfattad av undantag l) från föreskrifter	
Väg omfattad av undantag m) och n) från föreskrifterna	

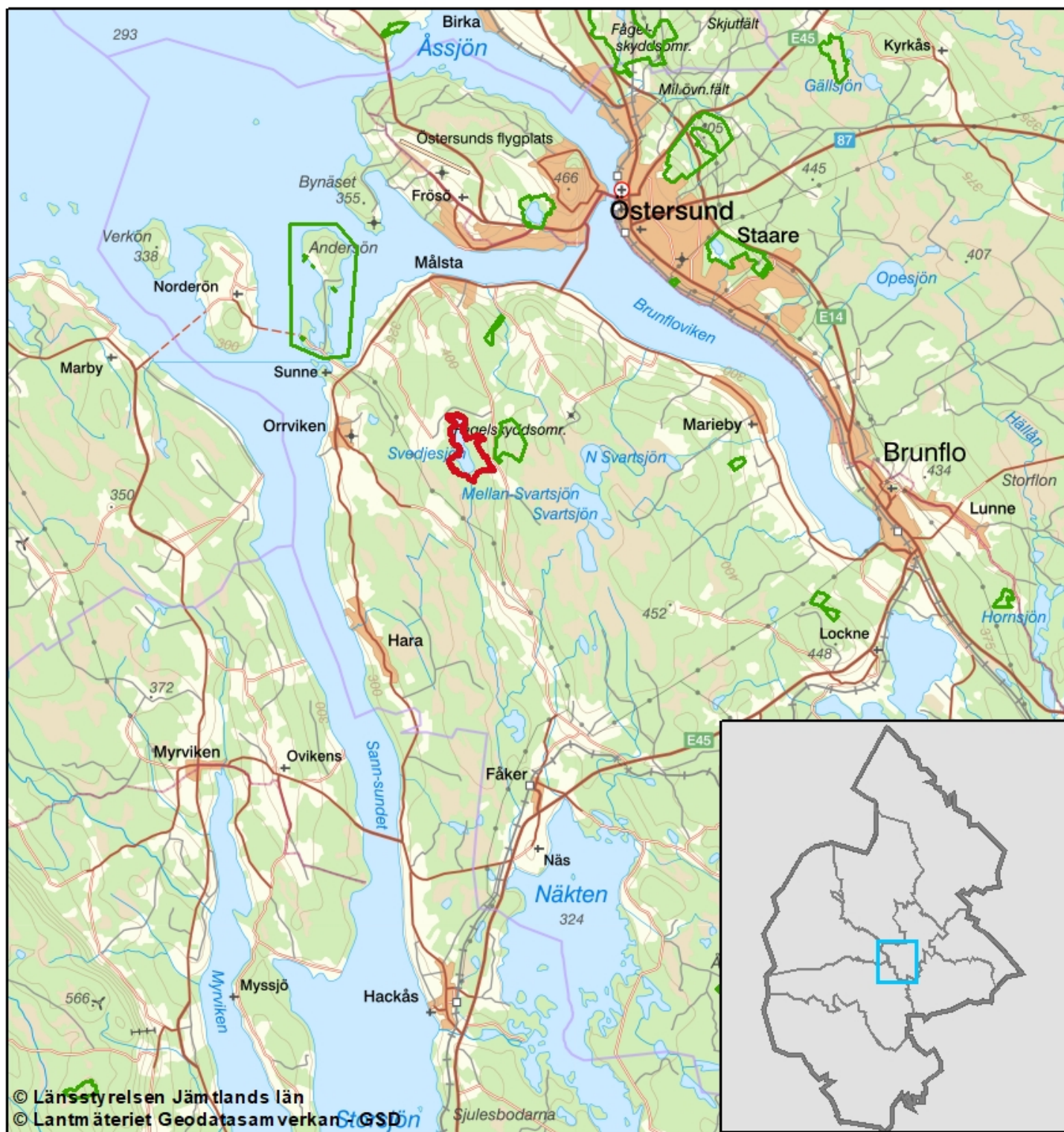
Naturreservatet Svedjesjön Beslutskarta tillträdesförbud

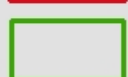

- Gräns för naturreservatet Svedjesjön
- Område som omfattas av tillträdesförbud under tiden 15 mars till 15 augusti varje år
- Område som omfattas av upphävt djurskydd

Naturreservatet Svedjesjön Översiktskarta

- Naturreservatet Svedjesjön
- Övriga naturreservat

0 10 km

Skala 1:200 000

